

múló divatnak fog bizonyulni vagy pedig az általános kultúra szerves részévé válik, ez természetesen az ifjúság művelődését irányító fórumok hozzáállásától is függ.

Az eddig megalakult táncházak legfőbb erőssége zenekarukban rejlik. A széles körben ismerősen csengő elnevezések, amilyenek a Barozda, Bodzafa, Harmat, Ördögszékér és Venyige, a táncházakban muzsikáló hangszeres együtteseket jelölik, nem magukat a táncházakat. Ez a helyzet tulajdonképpen híven tükrözi a szakemberállományunkban és -utánpótlásunkban levő különbségeket. A táncházak semmi esetre sem tudnának működni azok nélkül a lelkes fiatal zenetanárok, zeneművészeti főiskolai és középiskolai diákok nélkül, akik önként vállalkoznak arra, hogy falusi együttesek muzsikusaitól sajátítsák el a hagyományos tánczenei stílust. A szakzenészek jelenléte ugyanakkor a táncházat a tudatos népdalkultúra ápolásának hajlékává is avatja. Hogy erre milyen nagy szükség van, azt már nem kell bizonygatni.

Sajtónkban hosszasan folyt a vita a néptáncutató bonyolult kérdéseiről.²⁷ A szakemberek képzésének és alkalmazásának orvoslandó problémája természetesen a táncházakkal kapcsolatban is fennáll. A tanításra kiválasztott táncok (táncváltozatok) hitelességének meghatározása sokszor nem olyan egyszerű feladat, mint amilyennek némelyek hiszik. A táncházak tevékenységét vezető „kezeseknek” ezért általános néprajzi ismereteiket is okvetlenül bővíteniük kellene.

Almási István

(A Hét, 1978/42. 7. – 1978. október 20., péntek)

ez egy levél

Csütörtök este összegyűlnek – s jószántukból gyűlnek össze – a fiatalok a Monostori út 16. szám alatt. Sokuknak már nagyon hiányozna, ha valamiért elmaradna a csütörtök esti táncház. Vannak, akik nem is táncolnak, csak a zenét hallgatják, nézik a forgó párokat. A széki lányok repülő szoknyája bele-beleütközik a farmernadrágokba, a legények mellényének kékje a sokaságban elkeveredik a kockás ingek összevisszaságával. Székiek és kolozsváriak, mezőségiak és székelyföldiek járják a táncot, munkások és diákok, középiskolások és falusiak.

Mi az, ami összetartja ezeket a fiatalokat? Miért jönnek be és érzik magukat jól az idősebbek is? A zene vonzza őket? Vagy az ismerkedés lehetősége? Ez is, de még valami, ami ennél sokkal több.

²⁷ A Hét által 1977-ben szervezett *A népi tánc – közügy!* című kerekasztal-megbeszélés közlését élénk sajtóvita követte a folyóirat hasábjain, többen is hozzászóltak a témához, mint például Vajda Sándor (lásd: *A közösségi elvárásokhoz méltón*. In: A Hét, 1977/39. 2.), László Ferenc (lásd: *Népi tánc és magasművészet*. In: A Hét, 1977/39. 2.), Haáz Sándor (lásd: *Örökös közügy*. In: A Hét, 1977/44. 7.) vagy Szenik Ilona (lásd: *Helyes önértékelést!* In: A Hét, 1977/51. 3.).

A táncház tartalmazási lehetőséget nyújt bárkinek, aki közel érzi magát a népi kultúrához, a tiszta népzenehez, az eredeti táncokhoz.

Már maga a tánc megtanulása élményt nyújt. Az ember sokszor szédülve hagyja abba, de csak rövid időre, épp, hogy lélegzetet vegyen. Az elvétett lépéseket ki kell javítani, egy-egy mozdulat még csiszolásra szorul. Ha nem is tudjuk tökéletesen a táncot, nem kell szégyenkezni. Mert nincs, ki előtt. Itt nem nevet senki, ha eltévesztünk valamit, ha ügyetlenebbek vagyunk másoknál.

És addig próbáljuk, amíg már megy a tánc, amíg a gátlások feloldódnak bennünk. És addig tanuljuk a népdalokat is...

Sokan vitatják a táncházmozgalmat. De közben egyre többen járnak a táncházakba és az úttörők jó példáját követve egyre több táncház születik, lelkes zenészekkel, vidám, egymáshoz tartozni akaró emberekkel. És ez már döntő bizonyítéka annak, hogy a táncháznak van értelme – nem a néptől elszakított, tartalmukat vesztett szokások felélesztéséről, egyszóval divatról van szó, hanem az emberek közötti erős kapcsolatról. A népi hagyomány nem hal ki, nincs pusztulásra ítélve, mert olyan követői vannak, akik szívügyüknek tekintik.

Takács Éva

(Igazság – *Fellegvár* ifjúsági oldal, 1978/249. 3. – 1978. október 21., szombat)

Ma, kedden este 7 órától táncház lesz a CFR (volt Vasas) klubban. A minden héten sorra kerülő táncház-est tulajdonképpen amolyan tanfolyam jellegű, ugyanis a főhangsúly a táncok tanulására tevődik át, azokéra a táncokéra, amelyeket aztán csütörtök esténként vígan rophatnak majd a fiatalok a Monostor úton lévő művelődési otthon táncház-estjein.

(Igazság, 1978/257. 2. – 1978. október 31., kedd)

Ismét a táncházakról

A másfél éves romániai magyar táncházmozgalom létrejöttével sokat változtatott a fiatalság-népzene-néptánc viszonyon. Kétféleképpen történt közeledés köztük: közvetlen gyakorlati úton, vagy csak tudatilag. Gyakorlati közeledést jelentett azok számára, akik járhatnak táncházba, mert városukban van ilyen (Kolozsvár, Csíkszereda, Székelyudvarhely), kisebb mértékben azoknak is, akik egy-két tévé megrendezte Kalákát végigtáncoltak, felébredt bennük a néptánc, népzene művelése iránti vágy, de hazatérve a legjobb esetben házibulin táncolhatnak kazettára. Ennyi sem jut azoknak, akik csupán a tévéből, folyóiratokból – esetleg mint nézők a Kalákán –